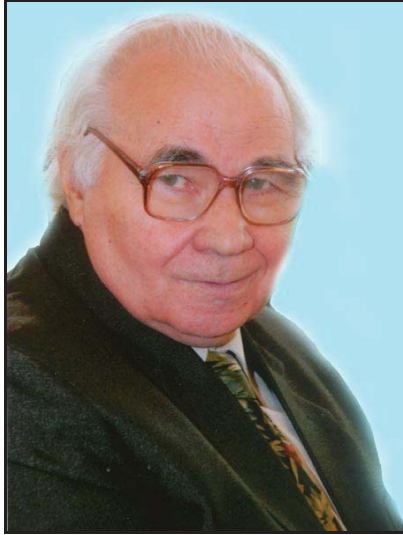

Світлій пам'яті

Володимира Яковича Амбросова

(8.03.1936-18.02.2014)

На 78-му році життя перестало битися серце видатного вченого економіста-аграрника країни, доктора економічних наук, професора, члена-кореспондента НААН *Володимира Яковича Амбросова*.

Народився Володимир Якович 8 березня 1936 року в м. Шебекіно Белгородської області, Російська Федерація. Після закінчення середньої школи навчався на економічному факультеті Харківського сільськогосподарського інституту ім. В.В. Докучаєва, який закінчив у 1958 році. Працював агрономом у радгоспі Велико-Токмацький Запорізької області, головним економістом радгоспу ім. Леніна Дергачівського району Харківської області.

Наукову діяльність розпочав у 1961 році, вступивши до аспірантури Науково-дослідного інституту тваринництва Лісостепу і Полісся УРСР, яку закінчив у 1964 році, успішно захистивши дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. Потім працював у відділі економіки НДІ Лісостепу і Полісся УРСР на посаді старшого наукового співробітника.

У 1970 році за конкурсом зайняв посаду завідувача сектору раціональних типів сільськогосподарських підприємств і об'єднань Харківського відділу Українського науково-дослідного інституту економіки і організації сільського господарства ім. О.Г. Шліхтера. З

1986 по 2005 рік – завідувач Харківського відділу науково-виробничих формувань Українського науково-дослідного інституту економіки агропромислового виробництва ім. О.Г. Шліхтера. У 2009–2012 роках – головний науковий співробітник ННЦ «Інститут аграрної економіки».

Значну увагу він приділяв підготовці фахівців-економістів для аграрного сектору. У 1992–1995 роках – професор кафедри організації та менеджменту Харківського інституту механізації та електрифікації сільського господарства (за сумісництвом). У 1995–1999 роках — завідувач кафедри економіки, бізнесу та маркетингу Харківського інституту механізації та електрифікації сільського господарства (за сумісництвом).

З 1999 року і до останніх днів життя — завідувач кафедри обліку і аудиту Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка. Протягом 1997–2003 років професор кафедри організації Белгородської сільськогосподарської академії (за сумісництвом).

Амбросов В.Я. — знаний вчений у галузі економіки агропромислового виробництва, активно працював у науково-методичних комісіях Міністерства аграрної політики та продовольства України, керував аграрною секцією Північно-Східного Центру Академії наук НАН України, був членом Всеукраїнського конгресу вчених економістів-аграрників, керівником Північно-Східного регіонального конгресу вчених економістів-аграрників.

Він — автор низки впроваджених у виробництво наукових розробок. За його безпосередньої участі було обґрунтовано і створено спеціалізовані господарства в приміських зонах Харкова, Дніпропетровська, Донецька, Луганська, Кривого Рогу, Лисичанська, всього по Україні було створено 470 типів таких господарств. За його безпосередньої участі в Харківській області створено 33 господарства по вирощуванню і відгодівлі молодняку великої рогатої худоби, 24 сви-

нарських і 345 зерново-буряко-молочних господарств. Розроблена і впроваджена в Харківській області система спеціалізованих господарств була прийнята до впровадження в Україні, де функціонувало 1680 господарств з виробництва яловичини і свинини, понад 2 тис. з виробництва молока, близько 500 з вирощування нетелей. На основі проведених досліджень під науковим керівництвом В.Я. Амбросова були розроблені й економічно обгрунтовані перспективи розвитку, розміщення і спеціалізації сільського господарства Харківської області на період до 2000 року. Така робота була вперше виконана в Україні на прикладі господарств і районів Харківської, Донецької, Хмельницької, Дніпропетровської областей.

Значне місце в дослідженнях В.Я. Амбросова відводилося дослідженню проблем виробничої кооперації й подальшого формування інтенсивних виробничих структур на основі міжгосподарської кооперації. Ця робота послідовно переросла в дослідження більш глибоких процесів кооперації, пов'язаних із формуванням і функціонуванням виробничих галузевих об'єднань, які стали прототипом сучасних кластерів. Вперше вони були впроваджені в ряді районів Харківської області, Криничанському районі Дніпропетровської області. Об'єднання показали високий рівень виробництва і рентабельності. Під методичним керівництвом та безпосередньою участю В. Я. Амбросова в Україні був створений перший агропромисловий комбінат «Чугуївський» у Харківській області. Досвід створення й подальшої ефективної роботи комбінату був використаний у Київській, Донецькій, Сумській та інших областях України, а також у Росії й Узбекистані. За безпосередньої участі вченого організована перша в Україні науково-виробнича система «Гречка». У подальшому під його науковим керівництвом такі системи були створені й успішно функціонували в Харківській, Дніпропетровській, Полтавській, Івано-Франківській, Сумській та інших областях.

Перехід до ринкових відносин, процеси приватизації і реформування призвели до трансформації сформованих форм виробництва. Групою авторів під керівництвом В.Я. Амбросова були розроблені методичні рекомендації з роздержавлення і приватизації підприємств агропромислового комплексу.

Науковий доробок В.Я. Амбросова – 700 науково-педагогічних праць, у тому числі 110 монографій, 88 методик і рекомендацій. Він приділяв велику увагу підготовці наукових кадрів аграрної сфери. Під його керівництвом захищено 16 кандидатських і 4 докторських дисертацій. Протягом багатьох років був членом спеціалізованих рад із захисту кандидатських дисертацій Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва, Сумського національного аграрного університету, ННЦ «Інститут аграрної економіки». У 2011–2012 рр. голова спецради по захисту кандидатських дисертацій з економіки в Харківському національному технічному університеті сільського господарства ім. П. Василенка.

Плідна наукова і громадська діяльність Володимира Яковича відзначена державними нагородами країни.

Серед колег, друзів і фахівців АПК Володимир Якович користувався високим авторитетом. Як самобутня творча особистість, вчений вирізнявся високою ерудицією, надзвичайною компетентністю і комунікабельністю, вмів ефективно організовувати науково-дослідний процес.

Йому були притаманні чуйність й уважне ставлення до людей, глибина мислення і новаторські методи наукових досліджень, виняткова працездатність і цілеспрямована діяльність в ім'я піднесення аграрної економічної науки.

18 лютого 2014 року Володимир Якович відійшов за вічну межу. Його ім'я назавжди викарбуване в історії вітчизняної економічної науки як приклад безмежної відданості та високого служіння своїй справі.

**Колектив Національного наукового центру
«Інститут аграрної економіки»
Редакція Міжнародного науково-виробничого журналу
«Економіка АПК»**

*